

~~Epä-~~ onnis- tumisja

Varpu
Hintsanen

WSOY

VARPU HINTSANEN

Epäonnistumisia

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© VARPU HINTSANEN JA WSOY 2024

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

ISBN 978-951-0-50159-7

PAINETTU EU:SSA

Perheelleni

Sisällys

Esipuhe 9

Elämän eväät 12

Matalan kynnyksen mokailija 26

Hautakivisopimus 49

Ei voi tietää ennen kuin tietää 87

Mene kohti, älä väistä 117

Vanhemmuuden rima 147

Mutkat urapolulla 188

Hupsista saatana 217

Muutoksen pelko 236

Epäonnistumisista onnistumisiin 261

Kiitokseni 278

Luettavaksi 280

ESIPUHE

Mitä vanhemmaksi elän, sitä paremmin ymmärrän, että parikymppisenä täydelliseksi käsikirjoitettu elämä olikin suuri harha. Mitä enemmän olen elänyt, yrittänyt ja epäonnistunut, sitä enemmän epäonnistuminen minua kiehtoo. Mitä enemmän mietin vastaanotolla, luennoilla ja valmennuksissa kohtaamiani ihmisiä, sitä paremmin ymmärrän, miten suuri este epäonnistumisen pelko meille on.

Vuosikymmenten ajan uskottelin itselleni, että onnistun kyllä kaikessa, kunhan vaan teen parhaani ja pyrin tavoitteeni määrätietoisesti. En antanut sijaa ajatukselle, että myös minä tulen epäonnistumaan. Pelkkä ajatus epäonnistumisesta tuntui epämiellyttävältä. Päämäärätietoisien onnistujan korokkeella patsastelu oli luonnollisesti houkuttelevampaa. Kolmenkymppin kieppeillä totuus alkoi kuitenkin hiljalleen selvitä. Tieni ei tule kulkemaan suoraviivaista ikuisen onnistujan reittiä, vaan sekä minusta johtuen että minusta riippumattomista syistä tulen tielläni kompastelemaan ja toteamaan, että tämä reittivalinta ei lopulta vienyt perille. Riittävästi kaatuiltuani aloin miettiä, olisiko sittenkin hyödyllisempää harjoitella kaatumista ja takaisin jaloilleen nousemista kuin panostaa kaikki olemassa oleva energia varmisteluun, että pysyn pystyssä.

Aloin kerätä muistiinpanoja siitä, millaisissa asioissa olen epäonnistunut ja miten voisin jatkossa epäonnistua paremmin. Epämääräisistä merkinnöistä nousee monia koskettavia teemoja, jotka liittyvät elämään, työhön, parisuhteisiin, vanhemmuuteen, rahaan ja muutoksen vaikeuteen. Yhtä kaikki sieltä löytyy merkintöjä ja kysymyksiä, jotka liittyvät häpeään, pelkoon, syyllisyyteen, katkeruuteen ja moniin vaikeisiin tunteisiin, joita epäonnistumisen tunne meissä synnyttää. Miksi häpeä on niin vaikea tunne? Millaiset eväät sain lapsuudenperheestäni epäonnistumisten sietämiseen? Millaiset työkalut olen itse osannut omille lapsilleni antaa? Hyväksynkö elämässä ja itsessäni edelleenkin epätäydellisyyttä, vaikka niin koetan-kin itselleni kovasti uskotella? Miksi jotkut yksinkertaisesti uskaltavat enemmän kuin toiset? Puuttuuko heidän aivoistaan jotakin sellaista, mitä minun aivoihini on tuupattu heidänkin edestään, esimerkiksi roppakaupalla ankaruutta ja häpeän tunnetta? Vai onko kenties niin, että he ovat saaneet erilaiset eväät tai harjaantuneet epäonnistumaan? Voiko epäonnistumisessa onnistua vain harjoittelemalla epäonnistumista?

Haluan uskoa, että itselläni on vielä monta hyvää vuotta aikaa epäonnistua ja siirtyä matalan kynnyksen mokailijasta seuraavalle tasolle. Sillä tasolla laittaisin itseäni enemmän likoon. Nyt istutan joka vuosi kesäkukkia alkukeväästä ja todistan viikkoa myöhemmin, että halla vei kukat ja rahat menivät hukkaan. Ostan toiveikkaana toiset kukat, joiden puutarhuri kertoo sietävän parhaiten kylmää. Istutan ne maahan ja totean viikon kuluttua niidenkin kuolleen. Haluan kuulua heihin, joiden kommelluksia muistellaan yhteisissä saunailloissa. Heihin, joiden tarinoita kuunnellaan vanhustentalossa korvat höröl-

lään ja posket punaisina. Heidän, joiden kohdalla on selvää, että hän ainakin eli ja teki. Haluan oppia keikuttamaan venettä muuallakin kuin rantakaislikossa, jossa vedenpinta nipin napin yltää pohkeisiin. Haluan, että edes yksi lukija saisi kirjastani vertaistuellista voimaa irrottaa käsijarru ja painaa kaasua. Enkä tarkoita yksilitraisen japanilaisvalmisteisen pikkuauton pinta-kaasua, vaan V8-moottorilla varustetun jenkkiauton »lämä pohjaan» -kaasua. Haluan muistella elettyä elämää, jossa sattui ja tapahtui, mutta joka todella elettiin. Yritettiin, uskallettiin, erehdyttiin ja yritettiin uudelleen. Huomattiin, että maailma ei piru vie kaatunut eikä häpeä nujertanut, vaikka välillä epäonnistuttiin. Uskallettiin elää itsemme ja arvojemme mukaista elämää – ei sitku, vaan nytku. Ei puolison, äidin, anopin tai naapurin elämää vaan omaa.

Jos nyt kuvittelette, että kirjoitan, koska olen itse sinut epäonnistumisen tai siitä vääjäämättä seuraavan häpeän tunteen kanssa, erehdytte pahasti. Kirjoitan tästä, koska haluan itsekin kehittyä entistä paremmaksi epäonnistujaksi. Kirjoitan tästä, koska haluan ymmärtää epäonnistumista paremmin. Olen ottanut tähän kirjaan mukaan myös hetkiä ystäväni elämästä ja kirjoittanut teemoista, joita asiakkaani vuosien saatossa ovat pohtineet. Asiakkaista kirjoittamani tarinat eivät ole yksityisyyden suojaamiseksi todellisia kuvauksia, mutta ne voisivat olla. Haluan ymmärtää, miksi epäonnistumisen pelko kaikkine liitännäistunteineen on meille niin valtavan suuri haaste. Kysymyksiä minulla riittää, aika alkaa etsiä vastauksia.

ELÄMÄN EVÄÄT

Ala-asteen englannin tunnilla kokemaani epäonnistumiseen liittyy niin valtava määrä häpeää, että vieläkin koko koulurakennus puistattaa. Tulen perheestä, jossa kotimaisuus niin kirjoissa, elokuvissa, televisio-ohjelmissa kuin musiikissakin oli pääroolissa. Mummon kanssa katsottiin saunan jälkeen Heikki Hietamiehen luot-saamia lauantaitansseja, Pata kakkosta tai klassikoita Tankki täyteen ja Karpolla on asiaa. Mummolan viininpunaisesta Luxorin radiosta kuunneltiin kuunnelmia tai Metsäradiota. Metsäradion tunnusmusiikin muistan edelleen, englannin sija-muotoja tai kielioppisääntöjä en.

Ala-asteen kolmannella luokalla oli tapana lukea kappaleita englanninkirjasta ääneen. Jokainen oppilas luki rivin kerrallaan ja sitten suomensi lukemansa. Olin jo heti alkuvaiheessa laskenut, kuinka mones lause osuisi kohdalleni. Vuorotellen tankkasin lausetta mielessäni ja tuijotin aukeamalla ollutta kuvaa Bill-pojasta ja hänen Spot-koirastaan itseäni tyynnyttääkseni. Istuin luokan ovelta katsottuna kolmannessa rivissä, lähellä mielikuvissani Tuhkimon ilkeäksi äitipuoleksi piirtyneen lehtori Lady Tremainen pöytää. Usein minut istutettiin juuri lähelle opettajaa, koska

opettajien mielestä suuni pysyi tällä tavoin paremmin kiinni tai ainakin asiassa.

Kun vuoroni sitten tuli, lausuin tuon yhden kirotun lauseen päin honkia ja suomensin vielä vähän enemmän väärin. Sydämeni hakkasi, käteni hikosivat ja korvissani vinkui, mutta ei kuitenkaan niin paljon, jotta ääni olisi peittänyt luokkakavereideni tirsukumisen. Eikä niin paljon, ettenkö olisi kuullut kuinka opettaja huokaisi syvään ja ehkä hiukan liian pitkään. Hänen viestinsä oli mielessäni selvä: Onneton tumpelo! Miten osasitkin sekä lausua että suomentaa noin päin seinää! Jälkikäteen toki ymmärrän, ettei tulkintani opettajan huokauksesta välttämättä liittynyt minuun mitenkään.

Joka tapauksessa päätin tuolloin uhmapäissäni, että en puhuisi englantia ääneen enää koskaan. Sitkeästi pidin tästä päätöksestä myös kiinni. Miten olenkin näin hienosti onnistunut välttelemään englannin kielen puhumista koko elämäni! Yhdeksänvuotiaana, häpeän tunteen murjoessa pienen kehoni lyttyyn, tein tuon epäonnistuneen englannin tunnin jälkimainingeissa uhmakkaita loppuelämäni koskevia päätöksiä. Tuossa hetkessä kirjoittamassani loppuelämän käsikirjoituksessa en puhuisi englantia koskaan, koska olin siinä yksinkertaisesti niin surkea. Pirkanmaan ehdottomasti surkein. Ehkä Pohjoismaiden surkein.

Ja kun oikein sinnikkäästi jotakin päättää ja pitää kirjoittamastaan tarinasta kiinni, näkee kaiken juuri näiden lasien läpi. Siitä mitä itsestämme uskomme, tulee meille totta. Ja minulle totta oli se, etten osaa englantia. Laskujeni mukaan olen kuitenkin peruskoulun jälkeenkin kuluttanut koulunpenkkiä 11 vuotta, kirjoittanut ylioppilaaksi ja päässyt englannista läpi,

tosin toiseksi huonoimmalla arvosanalla, mutta silti läpäissyt opinnot. Tämän jälkeen olen suorittanut englannin pakolliset opinnot ammattikorkeakoulussa. Yhdeksänvuotiaana nenälteni asettamat uskomussilmälasit ovat kuitenkin rajanneet nämä faktat mielestäni pois.

Thaimaa on ainoa paikka, jossa englannin ääntämistäni ymmärretään. Sujuvasti englantia ääntävää puolisoani siellä sen sijaan ei ymmärretä, joten laskettakoon tämä siis onnistumisen kokemusten pussiin. Mutta siinä ne sitten olivatkin. Tämä kuuluu oikeastaan samaan kategoriaan kuin kysymys yksisarvisten olemassaolosta. Kuka sitä tietää miten hyvin tai huonosti lausun, kun ei sitä kukaan ole koskaan todistetusti kuullut?

Kun olin päättänyt kohdata epäonnistumiseni ja kirjoittaa tämän kirjan, uskaltauduin raottamaan lapsuuteni linsejä ja päätin tehdä englanti-häpeästäni niin julkista kuin pystyin. Pyysin puolisoani ja ystäviäni miettimään englanninkielisen lauseen, joka olisi niin vaikeasti lausuttava kuin suinkin keksivät. Olin päättänyt tehdä lauseesta somevideon kaiken kansan nähtäväksi. Ystäväni todella tekivät parhaansa, sillä lause on karmea. Tällä hetkellä videota, jolla lausun »I'm literally an entrepreneur squirrel from Massachusetts and I like Worcestershire sauce», on katsottu Instagramissa kymmeniä tuhansia kertoja. Pidän tätä melko uskaliaana siinä mielessä, että aiemmin tätä englanniksi puhumisen ihmettä ei ole kuullut edes oma äitini. Todistettakoon tällä, että häpeään ei kuole eikä maailma siihen kaadu. Vaikkei jotakin täydellisesti osaisikaan, voi se jokin tuoda silti omaan tai jonkun muun elämään paljon iloa. 1980-luvulla tekemästäni päätöksestä huolimatta uskalsin – se on jo paljon se.

Video oli ensimmäinen askel matkallani oppia epäonnistumaan paremmin, uskaltautua yrittämään ilman lamaannuttavaa epäonnistumisen pelkoa. Haluan epäonnistumiseen liittyvän häpeän olevan pienempi, sellainen joka tuntuu hiukan ikävältä, mutta ei saa kuitenkaan harkitsemaan nimen ja asuinpaikan vaihtoa. Mielenterveyshoitotyön ammattilaisena tiedän, että vaikealta tuntuvan asian selättämiseen pätee aina ohje, että pitää mennä kohti, ei pois päin. Mene kohti, vaikka se tuntuisi kuinka vaikealta. Vaikean asian välttely saattaa tuoda hetkittäisen helpotuksen tunteen, mutta pidemmän päälle se kapeuttaa ajattelua ja aiheuttaa tyytymättömyyttä sekä itseä että elämää kohtaan. Välttely lisää vertailua muihin ja korostaa muiden taitavuutta, mutta samalla omaa taitamattomuutensa kuoppaa tule kaivaneeksi yhä syvemmäksi.

Epäonnistumisen pelko rajoittaa haaveiden tavoittelua, estää muutoksen ja pahimmassa tapauksessa kaventaa elämää radikaalisti. Epäonnistumisia välttellessä tärkeä ja kallisarvoinen aika tuhraantuu haaleiksi kirjoituksiksi suttupaperiin, kun viilaamme parikymppisenä tekemäämme täydellistä elämänsuunnitelmaa, jota aikoinaan niin ylpeinä kaikille esittelimme.

Jos epäonnistumisen pelko ei rajoittaisi meitä, voisiko unelmoinnista tulla muidenkin kuin hömppäelokuvien päähenkilöiden etuoikeus? Voisimmeko muuttaa suhtautumistapaamme ja hyväksyä esimerkiksi sen, ettei kaikkien ihmissuhteiden ole tarkoituskaan olla koko elämän mittaisia, ja että vaikkapa avioero ei ole epäonnistuminen vaan vain merkityksellisen elämänvaiheen loppu? Auttaisiko ajatusten kääntäminen välttämään ex-puolisoiden katkeroitumisen tai

heidän lapsiaan voimaan paremmin vanhempien eron jälkeen? Voisimmeko epäonnistumisen pelosta huolimatta laskea täydellisen vanhemmuuden rima ja todeta, että sekään ei ole epäonnistumisista vapaata vyöhykettä, vaan mokia sattuu tämän tästä? Naapuritkin mokaavat, vaikka emme sitä aina näe tai kuule.

Jos onnistumisen rima olisi matalammalla, uskaltaisimmeko uhmata ikiaikaista ajatusta »onhan minulla sentään vakipaikka» ja irtisanoutua työstä, joka ei palvele meitä enää? Voisimmeko irtisanoutua energiaa vievistä ihmissuhteista ilman pätevää syytä? Saisimmeko oppia, ymmärtää ja vaihtaa leiriä kesken kaiken, vailla syyllisyyttä ja häpeää?

Voisiko lempilauseeni »hupsista saatana» kaikessa kepeydessään kannatella musertavan häpeän tunteen yli epäonnistumisen hetkellä? Voisiko se helpottaa suhtautumistamme epäonnistumisiin niin, että selviäisimme niistä voittajina? Niin suurina voittajina, että meillä kaikilla olisi pian vain taivas rajana, kun yritämme ja epäonnistumme yhä uudelleen ja uudelleen.

Muutos on elämämme ainoa pysyvä asia, mutta vastustamme sitä silti, koska se sisältää riskin epäonnistumisesta. Kolmionmuotoinen palikka ei mene väkisin läpi neliskanttisesta reiästä, joten jatkuva epäonnistuminen aiheuttaa tuskastumista, syyllisyyttä, häpeää, vihaa ja katkeruutta. On helppoa etsiä syyllistä epäonnistumisiksi kokemiimme asioihin muista ihmisistä, sillä itsestämme sitä on niin epämiellyttävä nähdä.

Voisimmeko yksinkertaisesti paremmin tai olisimmeko onnellisempia, jos osaisimme epäonnistua keveämmin?

Mikä ero sitten on vastoinikäymisillä ja epäonnistumisilla? Ajattelen, että ero voi olla sekä merkittävä että hiuksenhieno.

Ajattelen vastoinikäymisten olevan muutoksia, joihin emme juuri voi vaikuttaa. Ne vain tulevat ja tapahtuvat ilman omaa päätöstä ja mahdollisuutta vaikuttaa niihin. Epäonnistumisten taustalla taas on usein jokin itse tekemämme valinta vaikkapa siitä, mihin suuntaan lähdemme, mitä yritämme ja mihin oman panoksemme annamme.

Epäonnistumisen kokemus liittyy vahvasti lapsuudenperheestä saatuun kasvatukseen, aiempiin elämäkokemuksiin ja lähipiirin suhtautumiseen, mutta myös yhteiskunnallisiin normeihin. Jossain toisessa kulttuurissa pienikin epäonnistuminen voi olla mitä pahinta laatua, mutta toisaalla se ei aiheuta sen suurempaa kohua. Kiinassa tai Japanissa epäonnistuminen ja kasvojen menettäminen ovat kaiketi pahinta, mitä yksilölle voi tapahtua. Amerikkalainen tapa suhtautua on sitten ehkä sieltä toisesta ääripäästä. Amerikassa unelmoidaan isosti, otetaan riskejä, yritetään ja epäonnistutaan. Kun kaadutaan, pyyhitään pölyt housujen polvista ja suunnataan katse kohti seuraavia haasteita. Epäonnistumisia ei jäädä suomalaiseseen tapaan vatvomaan ja vatkaamaan loputtomasti häpeän tunteeseen tukehtuen.

Aikakausi vaikuttaa toki myös. Vaikkapa avioero olisi isovanhempiemme aikana ollut valtava epäonnistuminen ja julkinen nöyryytys, mutta se ei välttämättä nykyisin näyttäydy samanlaisena. Jokainen suhtautuu siihen tietysti tavallaan ajasta riippumatta, mutta yhteiskunnan suhtautuminen on muuttunut ajan saatossa suopeammaksi. Sata vuotta sitten avioliittoa ei niin vaan purettu. Toisessa osapuolella piti todistettavasti olla jotakin vikaa ja sellaista, jolla syylliseksi voitaisiin julkisesti todeta. Hylkääminen kävi perusteeaksi, mutta hylätyn

piti etsiä puolisoaan lehti-ilmoituksella, ja sen julkaisemiseen tarvittiin tuomioistuimen lupa.

Olivatpa olosuhteet parisuhteessa kulissien suojassa mitkä tahansa, parisuhteen epäonnistuminen kuulutettiin sekä sanomalehdessä että kirkossa. Avioeroon syylliseksi katsottu kantoi aiemmin syyllisyyden viittaa myös suhteessa mahdollisiin lapsiin. Huonon puolison katsottiin olevan myös huono vanhempi, joten lasten huoltajuus uskottiin syyttömälle osapuolelle. Syyllinen tälle epäonnistumiselle tuli löytää ja julkiseksi tiedoksi saattaa. Vaikka yhteiskunta ei enää samalla tavoin tuomitsekaan, itse usein edelleen hoidamme sen puolen. Miksi olemme loputtoman kiinnostuneita siitä, mitä joku muu tekemistämme asioista on mieltä?

Ja kuka sen epäonnistumisen sitten lopulta määrittelee? Naapuri, äiti, isä, puoliso, ystävä, vai sinä tai minä oman kriiteeristömme perusteella? Se, mikä saattaa olla minulle valtava epäonnistuminen, on puolisololleni täysin mitätön tapahtuma, joka ei täytä hänen epäonnistumisen tunnusmerkistöään likimainkaan.

Hyvin monilla on sellainen uskomus minusta, että olen rohkea. Monen mielestä on oltava rohkea, jos on saattohoitanut ja haudannut oman lapsensa. Itse ajattelen, ettei siinä ole kyse rohkeudesta vaan rakkaudesta. Pelkäsin joka päivä ja joka tunti, mutta ymmärsin, että pysyäkseni toimintakykyisenä minun oli pyrittävä pienentämään pelkoa keinolla millä hyvänsä. Oli selviydyttävä, koska vaihtoehtoja ei ollut. Senja halusi olla loppuun asti kotona ja minun tehtäväni äitinä oli tehdä kaikkeni, jotta se onnistuisi. Monen mielestä surun tai

kuoleman kaltaisista vaikeista asioista puhuminen on rohkeaa. Koen, että siinäkin on kyse ennemminkin rakkaudesta kuin rohkeudesta. Minun kuollut lapseni eläisi enää puheissani, joten miksi ihmeessä olisin hänestä puhumatta? Hän on lapseni ikuisesti, kuolleenakin. Itse koen olleeni vain jonkin väistämättömän edessä, jonkin sellaisen vastoinkäymisen, johon en ole voinut vaikuttaa ja josta on vain pitänyt selviytyä.

Jotta jossakin voi onnistua tai epäonnistua, on ensin tehtävä valinta ryhtyä siihen. Kukaan ei arvioi minun onnistumistani sairaan tai kuolleen lapsen äitinä, mutta yrittäjänä tai kirjailijana sen sijaan kyllä. Tiedän selviytyväni vastoinkäymisistä vähintäänkin kohtuullisesti, ja siitä minulla on jo näyttöä. Rohkeutta vaativien päätösten tekeminen, riskin ottaminen ja uusien asioiden yrittäminen ovat sen sijaan edelleen hirvittävän vaikeita asioita. Pelon kanssa pärjään, häpeän en niinkään. Häpeä on tunteena armoton. Jo pelkkä häpeä-sanan kirjoittaminen on minulle vaikeaa.

Tunteet ovat toisinaan vaikeita. Emmehän me epäonnistumistakaan pelkäisi tai karttaisi, ellei niistä heräävien tunteiden sietäminen olisi niin vaikeaa, että pyrimme pysymään turvallisiksi kokemiemme rajojen sisällä. Mukavuusalueella on turvallista tehdä tuttuja asioita, pitäytyä samoissa rutii-neissa ja toistaa samoja kaavoja, koska virheiden mahdollisuus on pieni. Teeskentelemme itsellemme ja muille, että näin on hyvä. Samalla kuitenkin kadehdimme heitä, jotka uskal-tavat kokeilla uutta ja hankkia kokemuksia, kulkea elämässä eteenpäin ja menestyä kuka milläkin osa-alueella. Sosiaalista mediaa selatessa mietimme jopa salaa itseltämme oman elä-mämme kapeutumista ja sitä, miksi oma elämä tuntuu kuin

polkisi mummon vanhalla Tunturipyörällä kuraliejussa ruosteiset ketjut rahisten. Tunnelma on nostalginen ja turvallinen, hiki virtaa ja yritystä on valtavasti, mutta mitään ei tapahdu eikä maisema vaihdu. Korkeintaan ottaa vaan hemmetisti päähän.

Maaliskuun 19. päivänä kuuluu postata sosiaaliseen mediaan kuva Minna Canthista ja hänen tunnetuksi tekemästään lauseesta »Kaikkea muuta, kunhan ei vaan nukkuvaa, puolikuollutta elämää!» Siinä hetkessä haluamme elää ja antaa mennä tukka hulmuten. Haluamme toteuttaa kaikki haaveemme ja salaiset unelmamme. Viis siitä mitä muut sanovat tai ajattelevat! Kyllä minäkin osaan! Näemme sielumme silmin itsemme toteuttamassa määrätietoisesti kaikki unelmamme, tavoitteemme ja haaveemme. Olemme jo yhden lähetä-napin painalluksen päässä irtisanomassa itsemme epätyytyttävästä työstä, josta emme ehkä vuosikausiin ole saaneet kuukausipalkkaa kummempaa tyydytystä. Uhmapäissämme päätämme lähettää puolisolalle viestin, että tänä iltana nostettaisiin kissa pöydälle ja vihdoinkin keskusteltaisiin kaikki kalvamaan jääneet asiat. Ja jos keskusteluyhteyttä ei tälläkään kertaa saataisi aikaiseksi, olisi valinnan paikka – ota tai jätä. Tunnumme ryhtymme kohentuvan kilpaa kasvavan rohkeuden kanssa. Ehkä sittenkin varaan nyt sen matkan itselleni ja lähden reppureissaamaan, huonosta kielitaidosta viis.

Saman tien, kun ideamme ja upeat muutossuunnitelmamme ovat ehtineet mieleemme eteistä pidemmälle, vyöryy epäily ylitsemme. Unohdamme uhman ja muutostoiveet ja siirrymme nöyryin mielin lämmittämään eilistä makaronilaatikkoa ja jatkamaan somen selaamista. Palaamme keksimään

tuhansia syitä, miksi muutoksen tekeminen tai edes yrittäminen nyt on vaan meille täysin mahdotonta. Turvallisuuden tunne leviää hiljalleen niin mieleen kuin sydämeen ja uskomme itsellemme, että tämä riittää, tämä on oikein hyvä juuri näin, vaatimattomuus kaunistaa ja vaikka mitä muuta. Ihmisen on hyvä osata olla elämäänsä tyytyväinen. Pääasia, että on ylipäätään työpaikka ja puoliso. Ja yksin matkustaminen nyt vaan on melko riskaabelia hommaa, miltei tyhmänrohkeaa. Happamia sanoi kettu ja niin edelleen.

Omannäköisen elämän eläminen vaatii rohkeutta ja kykyä yrittää, muuttaa asioita ja myös joskus epäonnistua. Ajatusleikkinä voit kysyä itseltäsi: Muuttaisitko tai yrittäisitkö jotakin elämässäsi, jos tietäisit onnistuvasi sataprosenttisella varmuudella? Melko moni meistä vastaisi tähän »kyllä».

Vaikka valtavan monia asioita olenkin uskaltanut elämässäni muuttaa, ei epäonnistumisen pelko ole mainittavassa määrin pienentynyt. Tai jos onkin, pyrin määrätietoisella työllä pienentämään sitä entisestään.

Tiedän, että jonkun toisen mittapuulla olen uskaltanut paljon. Olen uskaltanut vuosia sitten ryhtyä rakennuttamaan omakotitaloa kahden pienen lapsen yksinhuoltajana, vaikka en talon rakennuttamisesta sen enempää siinä hetkessä ymmärtänytkään. Olen uskaltanut irtisanoutua vakituisesta työsuhteesta ja ryhtyä yrittäjäksi. Olen uskaltanut lähteä tavoittelemaan unelmaani kodista metsän keskellä ja ostanut tätä varten hehtaarin metsää ja rakennuttanut taas uuden talon. Olen tavoitellut unelmia ja haaveita. Silti toivoisin olevani omalla mittapuulla rohkeampi, uskaltavani ottaa riskejä ja pelkääväni vähemmän sitä, etteivät asiat mene kuten toivon.

Epäonnistumisen pelko syö rohkeutta muuttaa elämäämme.

Jos täydellisyyden rima olisi lupa alittaa, olisiko meidän helpompaa irtautua urautuneesta arjesta? Pystyisimmekö hyväksymään sen, ettei kukaan selviä vanhemmuudesta virheettömästi? Voisimmeko kääntää ajatukset niin, että avioero olisi epäonnistumisen sijaan vain yhden elämänvaiheen loppu?

Tämä kirja on kirjoitettu sinulle, joka haluat tarkastella tapaasi suhtautua elämään, tutustua vaikealta tuntuviin tunteisiin ja opetella epäonnistumaan ja nauramaan mokillesi – oletpa elämänmuutoksen keskellä tai vasta sen kynnyksellä.

Epäonnistumisista selviää, kun ne hyväksyy osaksi hyvää elämää, valjastaa avukseen huumorin ja kääntää häpeän vertaistuen voimalla jaetuksi iloksi.

9 789510 501597

www.wsoy.fi

17.3

ISBN 978-951-0-50159-7